

Stadsövergripande boendeplan 2023 med utblick mot 2040

Hemställan från äldrenämnden

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Stadsövergripande boendeplan 2023 med utblick mot 2040 godkänns i enlighet med bilaga 1 till promemorian och med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Torun Boucher

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnderna/regionerna ska enligt budget 2022 ta fram ett regiongemensamt förslag till plan för att klara vård- och omsorgsbehovet. Arbetet samordnas av äldrenämnden som bearbetar förslagen från nämnderna i stadens boendeplan.

Av äldrenämndens boendeplan framgår att det finns sex utpekade kommunala nybyggnadsprojekt och åtta kända privata nybyggnadsprojekt.

Beredning

Ärendet har initierats av äldrenämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ställer sig positiva till äldrenämndens förslag.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Den stadsövergripande boendeplanen 2023 togs fram av den föregående majoriteten. Den nya majoriteten har andra ambitioner som kommer att komma till uttryck i den budget som ska beslutas i kommunfullmäktige i december. Budgeten är styrande i första hand och i de fall som budgeten pekar på en annan inriktning än vad som framkommer i Stadsövergripande boendeplan 2023 med utblick mot 2040 är det budgeten som ska ligga till grund för nämndernas boendeplanering.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Stadsövergripande boendeplan 2023 med utblick mot 2040 godkänns i enlighet med bilaga 1 och med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 23 november 2022

Torun Boucher

Bilaga

Bilaga - Stadsövergripande boendeplan 2023 med utblick mot 2040, dnr KS 2022/698-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Dennis Wedin och Andrea Hedin (båda M) enligt följande.

Staden har ett antal grundläggande dokument som finns för att bidra till stabilitet, förutsägbarhet och långsiktighet över mandatperioder. Ett av dessa är boendeplanen som berör en av vår tids främsta utmaningar, nämligen den om morgondagens demografi.

Den prognos som ligger till grund för ärendet pekar på den växande äldre befolkningen och tar sikte på år 2040. Då, om knappt 20 år, kommer antalet stockholmare över 80 år att ha fördubblats i jämförelse med idag. Behoven är mycket stora och för att möta dessa planeras bland annat ett tillskott av cirka 2 700 platser i vård- och omsorgsboende fram till 2040, med målet om ett bestånd som är jämt fördelat mellan kommunal och privat regi.

Att det nya äldreborgarrådet så lättvindigt viftar bort detta viktiga styrdokument säger mycket om vänsterstyrets synsätt och kompetens att styra Stockholm. Det är anmärkningsvärt att borgarrådet nöjer sig med att kort förklara att den aktuella planen inte spelar någon roll längre utan redan har ändrats genom vänsterstyrets budgetförslag. Stockholms äldre förtjänar trygghet på ålderns höst, inte oro över sin egen boendesituation den dag man är i behov av vårdboende.

Vi hoppas att vänsterstyret inte låter sina ideologiska skygglappar bromsa utbyggnaden av Stockholms äldreboenden, utan att alla som vill och kan tillåts bidra.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Christofer Fjellner, Annika Friberg och Jonas Nilsson (alla M) med hänvisning till Moderaternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Äldrenämndens arbete med den stadsövergripande boendeplanen har skett i samverkan med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna, Micasa Fastigheter i Stockholm AB (Micasa), stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden. Som utgångspunkt ligger Swecos äldreomsorgsprognos. Boendeplanen utgår från analys av fastigheterna samt ett antal utgångspunkter, inriktningar och omständigheter som är av vikt att ta hänsyn till och har en påverkan på planeringen. Som underlag ligger även de regionala boendeplanerna.

Enligt Stockholms stads senaste befolkningsprognos, december 2021, hade staden drygt 975 500 invånare varav cirka 151 600 personer är 65 år eller äldre, vilket utgör cirka 15 procent. Flest personer över 65 år bor inom Södermalm, Hägersten-Älvsjö och Östermalm stadsdelsnämndsområden.

Det är framförallt utvecklingen i åldersgruppen över 80 år som har störst betydelse för behoven av omsorg. Antalet personer över 80 år fördubblas fram till 2040 med en ökning på knappt 35 700. De allra äldsta över 90 år beräknas att öka med 8 000 personer till 2040, vilket är en ökning med över 100 procent.

Enligt Swecos huvudprognos beräknas cirka 8 160 personer behöva vård- och omsorgsboende år 2040. Behovet av platser i vård- och omsorgsboende beräknas öka med cirka 1 450 platser de närmsta tio åren. Från 2021-2040 beräknas ökningen till drygt 3 000 personer, en ökning med 59 procent. Behoven av vård- och omsorgsboenden har påverkats av pandemin men beräknas återgå till normala nivåer under 2022. Det senaste året har antalet personer i vård- och omsorgsboende ökat med 300 personer.

Totalt har staden tillgång till 7 934 platser inom vård- och omsorgsboende, inkluderat de som staden har tillgång till genom ramavtal med privata aktörer inom och utom kommunen. Siffran innefattar 181 profilboendeplatser och 120 korttidsplatser i egen regi. Det finns därutöver 294 privata profilboendeplatser.

Stadens valfrihetssystem, platser med inriktning somatisk eller demens, omfattar 7 201 platser. Av dessa drivs 2 843 med kommunen som huvudman. Det finns 4 358 privata platser upphandlade enligt LOV.

Det finns elva servicehus med 855 lägenheter. Samtliga drivs i egen regi. De elva servicehusen är belägna inom sju stadsdelsnämnder.

Staden har med nuvarande planering ett överskott av platser fram till och med 2027. Med rådande utbudsöverskott kan otidsenliga fastigheter med stora upprustningsbehov samt mindre ändamålsenliga boenden avvecklas. I boendeplan 2023 redovisas avvecklingsplaner för två vård- och omsorgsboenden med totalt 221 platser. Fler fastigheter kan bli föremål för annan användning för målgrupper som kräver lösningar ur ett stadsövergripande perspektiv.

För att möta de ökade behoven planeras ett tillskott av cirka 2 700 platser i vård- och omsorgsboende fram till 2040. Inriktningen är att 50 procent ska vara kommunala platser och 50 procent privata. Det innebär en utbyggnad på cirka 980 nya kommunala platser, vilket uppskattningsvis innebär elva nya vård- och omsorgsboenden. Sex projekt med 524 platser är redan pågående. Det innebär cirka 1 650 nya privata platser. I dagsläget finns åtta kända projekt med knappt 600 platser.

Den stadsövergripande boendeplanen ska även beakta efterfrågan och behovet av seniorbostäder. Mot bakgrund av att det finns många äldre som bor i otillgängliga fastigheter är det angeläget med en fortsatt utveckling av seniorbostäder som ett led i att senarelägga behovet av äldreomsorg och skapa goda boendemiljöer för äldre. Micasa planerar för cirka 1 500 lägenheter fram till 2040. I dagsläget finns kännedom om totalt 2 300 planerade seniorbostäder en ökning med cirka 500 bostäder jämfört med förra årets boendeplan. Micasa har även tagit fram ett ramprogram som ska leda till att utformningsprinciper som är funktionsmässigt, ekonomiskt och socialt hållbara kan återupprepas och utvecklas i kommande projekt. Med tanke på målgruppens behov och önskemål och den ökande andelen äldre i Stockholms stad med ett ökande behov av hemtjänst anger Micasa att bolagets nybyggnation ska sikta mot följande mål:

- Seniorbostäderna ska öka möjligheten för äldre att kunna bo kvar hemma hela livet och därmed minska behovet av platser inom vård- och omsorgsboende.
- Seniorbostädernas utformning ska stödja ett självständigt liv och därför ha en hög grad av tillgänglighet.
- Seniorbostädernas utformning ska främja en god arbetsmiljö för hemtjänsten.
- Seniorbostäderna ska stödja möjlighet till social gemenskap och gemensamma aktiviteter.
- Byggekostnader och hyresnivåer ska hållas nere så att bostäderna blir möjliga att hyra för så många stockholmare som möjligt.

För närvarande utgår en ersättning mellan nämnderna i form av en lokalschablon om 115 kronor per dygn för lokalkostnader när en person inom ramen för kundvalet väljer vård- och omsorgsboende inom ett annat stadsdelsnämndsområde än det egna. Denna ersättning är tänkt att kompensera för skillnaden i kostnader mellan den hyra som nämnden betalar till fastighetsägaren efter avdrag för hyresintäkter från de boende samt möjligheten att söka kompensation för så kallad omsorgsmoms.

I årets boendeplan redovisar nämnderna uppgifter om nettohyreskostnad per vård- och omsorgsboende utifrån en teoretisk beläggning om 100 procent. Variationen är stor mellan olika boenden inom staden. Det viktade medelvärdet för samtliga vård- och omsorgsboenden uppgår till 76 kronor per boendedygn. Med hänsyn till att det i princip aldrig råder 100 procents beläggning så anser äldreboendeplaneringen att den nuvarande ersättningen om 115 kronor per dygn kan vara adekvat. I samband med nya vård och omsorgsboenden har en maxgräns om 300 kronor per boendedygn slagits

fast. Gränsen är satt efter avräkning för kostnader som betalas via det bidrag om 100 kronor per dygn och lägenhet som kan utgå under tre år för merkostnader för nya vård- och omsorgsboenden.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 maj 2022 följande.

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till stadsövergripande boendeplan för 2023 med utblick mot 2040.
2. Äldrenämnden överlämnar förslaget till kommunstyrelsen för beslut.
3. Äldrenämnden överlämnar förslaget för kännedom till stadsdelsnämnderna, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden.

Särskilt uttalande av Mirja Räihä m.fl. (S), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Robert Mjörnberg m.fl. (V), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Göran Ek (SD), se Reservationer m.m.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 20 april 2022 har i huvudsak följande lydelse.

För att rörligheten på bostadsmarknaden ska öka måste målet vara att få äldre att flytta till något och inte från något. Detta förutsätter att bostäderna svarar mot efterfrågade kvaliteter utifrån olika målgrupper vad gäller tillgänglighet, trygghet och social gemenskap samt har en kostnad som målgruppen kan klara och vill betala oavsett upplåtelseform. Det finns äldre som ansöker om särskilt boende på grund av att de bor otillgängligt eller upplever otrygghet i sin nuvarande bostad. Under 2021 har stadsdelsförvaltningarna mottagit cirka 270 ansökningar om särskilt boende enbart av den anledningen. Flera regioner påtalar ett ökat behov av tillgängliga seniorbostäder som ett alternativ till servicehus för att möta det ökande antalet äldre på sikt.

Förvaltningen vill särskilt poängtera att en målsättning med en generell satsning på seniorbostäder är att fördröja behovet av vård- och omsorgsboende. Det innebär att staden måste ha beredskap att tillgodose ökade behov av insatser i det ordinarie boendet såsom hemtjänst, dagverksamhet och trygghetslarm.

Det finns skäl att i planeringen utgå från ett visst generellt överskott i beståndet för särskilda bostäder. Faktorer kan vara evakueringsbehov/avveckling, prognososäkerhet, utrymme för kundval, utomkommunala ansökningar, osäkerhet av tillgång till privata platser, andra kommuners planering, att platser nyttjas för korttidsvård eller olika oförutsedda händelser såsom pandemier som kan föranleda akuta behov av platser.

Utifrån målsättningen att senarelägga behovet av vård- och omsorgsboende blir behovet av ytterligare underlag för olika boendeformer än viktigare. Önskvärt är

därför en ny kartläggning av tillgången på seniorbostäder och en översyn av behovsanalysen för ökad långsiktig träffsäkerhet.

Även om nyproduktion av vård- och omsorgsboenden kan utformas areaeffektivt så kommer dessa fastigheter att betinga förhållandevis höga hyreskostnader för nämnderna. Delvis kan detta kompenseras med att en modern utformning kan ge möjlighet för verksamheten att bedrivas mer ändamålsenligt. Detta har stor betydelse då det gäller en personalintensiv verksamhet som äldreomsorg. Nuvarande brist på personal i äldreomsorgen riskerar i framtiden att öka då antalet yrkesverksamma personer minskar i förhållande till antalet äldre med behov av äldreomsorg. Förvaltningen förordar att nyproduktionsprojekt utgår från en ändamålsenlig utformning av fastigheterna liksom verksamhetens långsiktiga möjligheter att drivas effektivt utifrån driftsperspektiv.

Äldreförvaltningen förordar därför också i enlighet med föreliggande äldreboendeplan att dokumentet ”Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s ramprogram för vård- och omsorgsboenden”, ska vara vägledande för nämnderna vid planering och beställning av nya boenden.

För många särskilda boenden finns ett behov av upprustning och underhåll. Bedömningen är därför att när planeringen för att ta hand om behovet av upprustningar och underhåll kommit längre kan det komma att behövas ytterligare nyproduktion av vård- och omsorgsboende än vad som anges i årets plan för att kompensera för fastigheter som måste avvecklas. Möjligheten att för ändamålet frigöra mark eller på annat sätt möjliggöra för nyproduktion måste prioriteras vilket förutsätter god samverkan med exploaterings- och stadsbyggnadsnämnden.

Jämställdhetsanalys

Bedömningen är att förslaget till boendeplan inte ger konsekvenser för invånarna beroende på om de är kvinnor eller män. Äldreförvaltningen vill däremot betona vikten av att eftersträva låga hyresnivåer. Hyror är en faktor för att motverka ekonomisk ojämlikhet då kvinnor statistiskt sett har lägre pension än män.

Remissammanställningen

Ärendet har initierats av äldrenämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 21 juni 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till äldrenämndens förslag till Stadsövergripande boendeplan 2023 med utblick mot 2040. Boendeplanen beskriver på ett övergripande plan inriktning, strategier och förutsättningar för att Stockholm stad på sikt ska klara behov och önskemål om olika boendeformer för äldre. Vidare

anser stadsledningskontoret att planen är ett strategiskt viktigt verktyg i stadens arbete med att nå visionen om En modern storstad med

möjligheter och valfrihet för alla och mål 1.5 I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.

Stadsledningskontoret instämmer att det är fortsatt viktigt med ett nära samarbete inom staden mellan de fyra regionerna för att kunna möta de kommande behoven. Möjligheterna att möta innerstadens kommande behov via nyproduktion av vård- och omsorgsboenden inom denna region bedöms som begränsade, vilket innebär att regionerna i ytterstaden i viss omfattning kommer att behöva avlasta innerstaden. Stadsledningskontoret anser att det är av största vikt att boendeplanen är styrande för samtliga nämnder för den fortsatta utbyggnaden och omstrukturering av äldreboenden.

Boendeplanen styr mot den tidigare beslutade fördelningen om 50 procent med kommunalt huvudmannaskap respektive 50 procent med privat huvudmannaskap. Av äldrenämndens boendeplan framgår att det finns sex utpekade kommunala nybyggnadsprojekt vilka motsvarar 524 platser som ska vara färdigställda fram till 2029. Planeringen för dessa projekt pågår och projekten är i olika skeden.

Följande projekt redovisas i underlaget fram till 2029:

- Rinkeby Allé (Kvarnvalsen) 90 platser, Rinkeby-Kista (2022)
- Årsta (Ottosjövägen) 72 platser, E-Å-V (2027)
- Hagastaden (etapp 2) 90 platser, Norrmalm (2027)
- Högdalen (Ripsavägen) 100 platser, E-Å-V (2030)
- Bergholmsbacken, 72 platser, Skarpnäck (2028)
- Slakthusområdet, 100 platser, E-Å-V (2029)

I boendeplanen framgår det även att det finns åtta kända privata nybyggnadsprojekt med cirka 600 platser. Det är viktigt med förstärkt samordning och agerande i hanteringen av förfrågningar från privata aktörer för att öka följsamheten till den stadsövergripande boendeplaneringen. Stadsledningskontoret instämmer med boendeplanen att etableringslotsen, som inrättades 2021, är en viktig del av arbetet med att stödja och informera externa aktörer som vill utföra verksamhet eller bygga samhällsfastigheter inom äldreomsorgen.

I takt med att den privata andelen ökar till 50 procent är det viktigt att staden noga fortsätter följa kostnadsutvecklingen. Idag finns det ett överskott av platser men vid ett läge med brist på platser kan det inte uteslutas att prisbilden för köp av en plats stiger. Det är avgörande att staden fortsatt följer kostnadsutvecklingen vilket kan ske genom att med eget huvudmannaskap ha rådighet över en tillräckligt stor andel av

platserna. Då platsutbudet inom LOV är regionalt påverkas stadens planering även av vad som sker i grannkommunerna. Kommunfullmäktige antog en överenskommelse med Storsthlm om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i länet. Den trädde i kraft den 1 juli 2019 och innebär att utflyttningskommunen fattar beslut samt behåller kostnadsansvaret. Hittills har 13 av länets 26 kommuner antagit överenskommelsen.

Utbyggnaden av vård- och omsorgsboenden medför ekonomiska konsekvenser och om det är kommunkoncernen som svarar för utbyggnaden innebär det stora investeringsutgifter. Stadsledningskontoret delar därför planens inriktning att det kan vara rimligt att minska andelen vård- och omsorgsboendelägenheter som staden som huvudman hyr inom kommunkoncernen, från dagens 87 procent till en lägre nivå. Arbetet med etableringskedjor kan underlätta detta.

Stadsledningskontoret instämmer med boendeplanen att det är

fortsatt angeläget att efterfrågan om boende för olika målgrupper,

såsom exempelvis äldre personer med psykisk ohälsa, personer med

dubbeldiagnoser som till exempel psykisk ohälsa i kombination

med missbruk, samt för personer i hemlöshet med eller utan missbruk bevakas.

Stadsledningskontoret ser positivt på att vid möjlighet använda sig av befintliga

fastigheter för omstrukturering till någon av de nämnda målgrupperna. Vidare

instämmer stadsledningskontoret med boendeplanen att inom ramen för detta behov

ser en tydlig efterfråge- och målgruppsanalys kopplat till en fastighets utformning och geografiska läge.

Micasa har tagit fram ett ramprogram för nyproduktion av seniorbostäder.

Stadsledningskontoret instämmer i boendeplanens bedömning att det utöver de

framtagna riktlinjerna i ramprogrammet även är viktigt att seniorbostäderna byggs i

nära anslutning till service och i möjligast mån kollektivtrafik. Vidare vill

stadsledningskontoret betona att det är av stor vikt att byggkostnader och hyresnivåer

hålls nere för att så många äldre som möjligt ska ha möjlighet att hyra bostäderna.

Nya seniorboenden ska stimulera äldres chanser att bo kvar hemma längre/hela livet

och därmed minska behovet av vård- och omsorgsboende. Möjlighet till ökat

kvarboende i egen lägenhet är framförallt en kvalitet och positivt för den enskilde.

Stadsledningskontoret anser att tillgängliga bostäder med ett socialt innehåll är en viktig byggsten i arbetet för att fler äldre ska kunna leva längre med en god hälsa.

Stadsledningskontoret anser vidare att det är av stor vikt att stadens fastslagna

ambitionsnivå vad gäller möjlighet att bo i seniorbostad hålls. Micasa planerar för 1

500 nya seniorbostäder fram till 2040. För att nå stadens ambitionsnivå behöver det tillkomma mellan 2 100 och 2 700 seniorlägenheter hos andra aktörer än Micasa.

Staden har för närvarande kännedom om 23 privata projekt med cirka 1 345

seniorlägenheter med hyres- eller bostadsrätt, vilket är en ökning från fjolårets

boendeplan om 900 kända seniorbostäder i privata projekt. Stadsledningskontoret

konstaterar att det finns en osäkerhet kring antalet seniorbostäder i staden. Det finns data på kommunens seniorbostäder i hyresrätt men för att bedöma det totala behovet är det viktigt att få en heltäckande bild som inkluderar seniorbostäder i privata hyres- och bostadsrätter. En ny utvecklad kartläggning av befintligt bestånd i staden skulle därmed behövas.

Det finns idag en stor variation i nettohyreskostnaden för vård- och omsorgsboenden där några överstiger 300 kronor per boendedygn medan andra har en negativ kostnad. Stadsledningskontoret vill belysa att arbetet med att kvalitetssäkra dessa beräkningar måste fortgå.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att Boendeplan 2023 med utblick 2040 godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Reservationer m.m.

Äldrenämnden

Särskilt uttalande av Mirja Räihä m.fl. (S)

Förslaget till stadsövergripande boendeplan för 2023 med utblick mot 2040 skapar en stor osäkerhet om hur staden skall kunna garantera utbyggnaden av boende för äldre. Den nuvarande planeringsinriktningen är en ändring som helt uppenbart kommer att få stora konsekvenser för staden och vi har fortfarande inte fått se några risk- och konsekvensanalyser.

Den blågröna majoriteten förutsätter bekymmerslöst att närmare 1650 platser kommer att tillkomma genom privat nyetablering. I dagsläget finns åtta av staden kända privata projekt där planering pågår. Övriga platser förutsätts i boendeplanen framför allt tillkomma under andra halvan av 2030-talet. Det är ett alltför ansvarslost och bekymmersfritt antagande att hoppas att privata företag kommer att bygga och driva äldreboenden i denna nu föreslagna utsträckning. Det är en riskfylld lösning som även riskerar att minska jämlikheten inom olika delar av staden.

Vi har under en lång tid satt 60 procent kommunalt huvudmannaskap som nödvändigt för att behålla rådigheten över platserna och kontroll över verksamheten och kostnadsutvecklingen och anser att det är en lägstanivå staden fortsatt behöver hålla. Vi behöver ha rådigheten över majoriteten av boendena för de äldre och personalens skull. Tillgången på äldreboenden behöver säkras och med en större andel boenden i kommunal regi kan vi säkerställa rätt kompetens, goda anställningsvillkor och en god kvalitet. De senaste årens tvångsprivatiseringar visar att den borgerliga ledningen i realiteten prioriterar ned kvaliteten till förmån för en ökad andel privat verksamhet.

Det är inte bara vi socialdemokrater som oroar oss för bristen av boendeplatser. Innerstadsregionens medskick till stadens beslutsfattare är Planerad nybyggnation av vård- och omsorgsboende i innerstaden bedöms vara osäker och helt otillräcklig utifrån den prognosticerade demografiska utvecklingen. Det är djupt oroande att årets boendeplan för innerstaden kort och tydligt redovisar ett stort underskott av antalet platser. Det är ohållbart och riskerar att äventyra välfärden för de äldre om bara några år. Staden behöver planera för boenden även i nybyggda områden.

Äldrenämnden ska bidra till utvecklingen av såväl biståndsbedömda som icke biståndsbedömda boendeformer för äldre i samverkan med Micasa Fastigheter i Stockholm AB, privata aktörer och stadsdelsnämnderna. Stadens boendeplan ska ligga till grund för efterföljande års markanvisningar och vi vill se en målsättning till år 2040 på minst 12 000 bostäder för äldre, varav 5000 seniorbostäder, 2 600 vård- och omsorgsbostäder och 5 000 hyresrätter som är tillgänglighetsanpassade för äldre i ordinarie bestånd.

Äldreförvaltningen konstaterar i sitt tjänsteutlåtande att det kommer initiativ från privata aktörer om att starta nya vård- och omsorgsboenden. Vi önskar att förvaltningen kontinuerligt redovisar för nämnden hur dessa initiativ hanteras och fortskrider till färdigställda bostäder, från idé till första spadtag och invigning.

Stadens möjligheter att använda lokaler som under en tid inte behövs för äldreomsorgens behov kan komma att behövas för andra ändamål, som exempelvis boenden för hemlösa. Lämpar sig inte lokalerna för detta ändamål bör de kunna prövas för studentbostäder. Det viktiga är i så fall att lokalerna snabbt kan konverteras tillbaka när behoven inom äldreomsorgen och på det sociala området i övrigt förändras.

Det är viktigt att se till att inte minst innerstadsdelarna har tillräckligt med platser för de behov som uppstår, staden kan inte bara förvänta sig att de äldre som bor i innerstaden är beredda på att flytta till andra stadsdelar. Därför måste varje nedläggning analyseras noga innan beslut fattas. När någon av stadsdelarna vill eller måste lägga ner ett äldreboende så ska en avveckling ske i god ordning och framförallt måste intagningsstopp införas i god tid.

Det är positivt att förvaltningen betonar vikten av att eftersträva lägre hyresnivåer, inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv. Många äldre efterfrågar attraktiva och trygga alternativa boendeformer och många av våra äldre, särskilt kvinnor, har idag mycket svårt att klara kostnaderna för nyproducerade lägenheter, oavsett om det är ägt eller hyrt boende. Staden behöver göra mer för att hålla nere byggkostnader och hyresnivåer.

Särskilt uttalande av Robert Mjörnberg m.fl. (V)

Vänsterpartiet anser till skillnad från nuvarande politiska majoritet att staden ska planera för kommunalt huvudmannaskap för minst 60 procent av Stockholms vård- och omsorgsboenden. De prognostiserade behoven av vård- och omsorgsboende är otillräckliga i nuvarande planeringen och med en fördelning på 60/40 i stadens regi behövs därför ytterligare ökad satsning på platser som staden tillhandahåller.

Vi är ense med äldreboendeplaneringen att seniorboende med aktivitetscenter eller åtminstone krav på gemensamma lokaler inkluderande möjligheter för gemensamma måltider kan fördröja behovet av vård- och omsorgsboende. Vi anser dock att byggkostnader och hyressättningen måste vara på nivåer som även de med låga pensioner kan klara. Ett stort antal personer står i bostadsförmedlingens kö för seniorbostad. Majoriteten av de nuvarande projekten för seniorboende är bostadsrätter. Av dessa skäl behöver staden genom Micasa göra ytterligare satsningar utöver det som framgår av planeringen för att seniorbostad också ska kunna vara ett alternativ särskilt för de som av otillgänglig bostad eller ensamhet och isolering nekats biståndsbedömt boende.

För att klara ökade dessa ökade behov av bostäder för äldre anser vi att Micasa fastigheter AB ska få ökad tillförsel av markanvisningar för biståndsbedömda och

icke-biståndsbedömda boenden för äldre. Vi anser vidare att staden ska utveckla äldreomsorgen boenden främst i samverkan Micasa och kommunala bolag och inte utöka med privata utförare delaktighet.

Sett till framtida behovsriktning och planering för servicehus ligger det konflikter i nuvarande upprustningsbehov och status på servicehus, ökning av gruppen 85+, åldersinriktade nya riktlinjer och påstådd minskad efterfrågan och beslut av servicelägenheter och stadens påstådda värnade av servicehus.

Särskilt uttalande av Göran Ek (SD)

Enligt en rapport från Sweco så ökar antalet äldre i snabbare takt än vad man först hade trott. År 2040 väntas antalet äldre vara runt 90.000 från dagens ca 60.000. Det behövs med andra ord planeras för fler äldreboenden redan idag för att möta efterfrågan och för att minska sannolikheten att många äldre tvingas lämna den stadsdel där de idag bor, vilket är något som vi Sverigedemokrater eftersträvar.

Idag finns det ingen akut brist på äldreboenden i Stockholms stad men staden måste ha en långsiktig planering för att möta framtidens behov. För att uppnå en hållbar boendeplan för äldre så måste staden verka för en god tilldelning av markanvisningar ämnade för att bygga nya äldreboenden på. Om några år ser vi att efterfrågan på äldreboenden med största sannolikhet kommer att öka och då gäller det att staden är förbered och kan möta behovet.